

WYMAGANIA EDUKACYJNE – HISTORIA – KLASA 5

Opracowanie: na podstawie podstawy programowej historii (SP, kl. 5).

Cele kształcenia (wymagania ogólne)

- Rozszerza znajomość dziejów Polski i powszechnych do końca średniowiecza; rozumie zjawiska i ciągłość rozwoju.
- Kształci umiejętność pracy z mapą i prostymi źródłami pisanymi/ikonograficznymi.
- Wprowadzenie do myślenia przyczynowo-skutkowego i porównawczego.

Treści kształcenia i wymagania szczegółowe – uczeń:

- Pradzieje i cywilizacje starożytne: Mezopotamia, Egipt, Grecja, Rzym – podstawowe osiągnięcia i znaczenie dla Europy.
- Narodziny i rozwój państwa polskiego do rozbitcia dzielnicowego; chrzest Polski i jego konsekwencje.
- Średniowieczna Europa: feudalizm, Kościół, kultura rycerska i miejska; Polska Piastów i Jagiellonów.
- Wydarzenia i postacie: Mieszko I, Bolesław Chrobry, Kazimierz Wielki, Władysław Jagiełło; bitwa pod Grunwaldem.
- Elementy dziedzictwa kulturowego w najbliższej okolicy (zabytki średniowieczne).

Umiejętności i kształcone kompetencje:

- Tworzy krótką narrację o wydarzeniu/postaci na podstawie 2 źródeł (tekst + ilustracja/mapa).
- Wyjaśnia proste związki przyczynowo-skutkowe (np. przyczyny i skutki chrztu Polski).
- Lokalizuje na mapie wybrane państwa/regiony świata antycznego i średniowiecznego oraz główne miejsca w Polsce.
- Stosuje podstawowe pojęcia: cywilizacja, polis, cesarstwo, feudalizm, lenno, chrystianizacja.

Skala wymagań na oceny

- Dopuszczający (2): Opanowanie podstawowych pojęć i faktów, wykonywanie z pomocą nauczyciela prostych zadań i prac z mapą.
- Dostateczny (3): Samodzielne odtworzenie najważniejszych treści, wskazanie związków przyczynowo-skutkowych w prostych przykładach, poprawna praca z materiałem źródłowym o niskim stopniu złożoności.
- Dobry (4): Poprawna i samodzielna narracja historyczna, wykorzystanie 2–3 źródeł do odpowiedzi, argumentowanie z odwołaniem do faktów i mapy, terminologia przedmiotowa.

- Bardzo dobry (5): Wieloaspektowa analiza zjawisk, porównania epok i procesów, krytyka źródeł (autor, kontekst, wiarygodność), formułowanie wniosków i uogólnień.
- Celujący (6): Wykraczanie poza podstawę (np. dodatkowe lektury, projekty badawcze, konkursy), syntetyczne ujęcia problemów, samodzielne wnioskowanie na podstawie różnorodnych źródeł.

Uwagi końcowe

- Dokument jest projektem wymagań zgodnym z zapisami podstawy programowej; należy dostosować go do rozkładu materiału i warunków szkoły.
- W przypadku uczniów ze SPE stosować katalog dostosowań oraz zalecenia PPP.